

שם המרצה: ד"ר וילצ'ינסקי נועה

שם הקורס: השלכות של נכות פיזית ומחלות כרוניות

קוד קורס: 60-886-01

סוג הקורס: בחירה

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: ב' היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס:

קורס זה נועד להקנות תפיסה אינטגרטיבית של הקשר בין השלכות רפואיות של נכויות פיזיות ומחלות כרוניות לבין התמודדות הפרט והתייחסות החברה למצבים אלו.

ב. תיאור הקורס:

בקורס יוצגו מודלים ביו-פסיכו-חברתיים-תרבותיים להבנת התנהגות הפרט וסביבתו בהתמודדות עם נכויות פיזיות ומחלות כרוניות.

דגש יושם על התגובות והתהליכים הנפשיים הקשורים למגבלות התפקודיות המופיעות במחלות ונכויות ספציפיות. וכן, על גישות טיפוליות ודרכי התערבות פסיכולוגיות הרלוונטיות לטיפול נפשי בקונטקסט זה.

בנוסף להבנת תהליכים פסיכודינמיים של הפרט ייעשה ניסיון להציג בעיות חברתיות ותרבותיות המתלוות להתמודדות עם מחלות ונכויות אלו.

במהלך הקורס ישולבו, במידת האפשר, הרצאות של מומחים שיציגו הן את הבעיות התפקודיות והן את השקפת עולמם המקצועית הקשורה בתהליך השיקום. בנוסף יוצגו סרטים לשם המחשת הנושאים השונים הנלמדים בקורס.

נושאים עיקריים

מודלים תיאורטיים של התמודדות עם נכות פיזית ומחלות כרוניות.

דרכי התערבות פסיכולוגיות במצבי נכות וחולי כרוני.

השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות של הגבלות תפקודיות כתוצאה מפגיעה במערכות גוף פנימיות (מחלות לב ומחלות סרטן).

השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות של הגבלות תפקודיות כתוצאה מפגיעה גופנית פיזית (פגיעות חוט שידרה, קטיעות).

ג. דרישות קדם: אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

1. בחינה מסכמת
2. השתתפות פעילה בשיעורים
3. בקיאות בחומר הקריאה
4. השתתפות באתר "כמוני"

ה. מרכיבי הציון הסופי :

- 70% בחינה
- 30% השתתפות בדיונים בכיתה, הגשת תרגילים והוכחת בקיאות בחומר הנלמד

ו. רשימת קריאה:

“Everyone who is born holds dual citizenship, in the kingdom of the well and in the “(kingdom of the sick” (Sontag, 1979

Social and psycho-dynamic aspects of CID

1. Lovallo, W. R. (2016). Stress and health: Biological and psychological (interactions. Sage publications (chap. 3: Psychosocial models of health and disease
  2. Rolland, J.S. (1994). Families, Illness, & Disability. New York: Basic Books (Chapter 2: The psychosocial typology of illness)
  3. Rolland, J.S. (1994). Families, Illness, & Disability. New York: Basic Books ((Chapter 3: The time phases of illness
  4. Katz, S. & Florian, V. (1987). A comprehensive theoretical model of psychological reaction to loss. International Journal of Psychiatry in Medicine, 16, 325-345
  5. Stanton, A. L., & Revenson, T. A. (2011). Adjustment to chronic disease. In: H.S. Friedman (Ed.). The Oxford Handbook of Health Psychology (chap. 11). Oxford, Oxford University Press
  6. Pruzinsky, T. & Cash, T. (2002). Body Image: A handbook of theory, research & * clinical practice. Guilford: New York
- מזור. ד. (2015). זוגיות, מיניות ונכות פיזית: מבט הוליסטי. בתוך: חובב, מ., דובדבני, א., ופלדמן, ק. (עורכים), מהדרה להכלה: החיים בקהילה של אנשים עם מוגבלויות בישראל. ירושלים: הוצאת כרמל.
8. Schubart, J. R. (2014). Caring for the Family Caregiver. The Handbook of Behavioral Medicine, 913-930

"הגלגול" פרנץ קפקא.

10. וילצ'ינסקי, נ. ושטורם, מ. (2016). כבוד החולה במערכות הרפואיות. חברה ורווחה.
11. Hasson-Ohayon, I., Vilchinsky, N. (2011). Cognitive behavioral therapy for people coping with chronic physical illnesses. In: S. Marom, E. Gilboa-Schechtman, N. Mor, & J. Mayers (Eds.), Cognitive behavioral therapy for adults: An integrative approach (283-309). Probook, Israel (in Hebrew).
12. Roberts, S. A., Kiselica, M.S., & Fredrickson, S. A. (2002). Quality of life of persons with illnesses: Counseling's holistic contribution. *Journal of Counseling and development*, 80, 422-432.
- Grosberg, D., Grinvald, H., Reuveni, H., & Magnezi, R. (2016). Frequent surfing on social health networks is associated with increased knowledge and patient health activation. *Journal of medical Internet research*, 18(8).

Diabetes

1. Baird, D.E., & Clarke, D.M. (2012). Diabetes Mellitus. In: P. Kennedy, (Ed.). *The Oxford Handbook of Rehabilitation Psychology*. Oxford University Press.
2. Sperry, L. (2014). Behavioral Health (chap. 19 : Diabetes). Routledge.

Heart Illnesses

1. (The Handbook of Psychocardiology (2016).
2. Rozanski, A. (2014). Behavioral cardiology: current advances and future directions. *Journal of the American College of Cardiology*, 64(1), 100-110.
3. Bennet, P. (2012). Cardiovascular Rehabilitation. In: P. Kennedy, (Ed.), *The Oxford Handbook of Rehabilitation Psychology*. Oxford University Press.
4. Meyer, T., & Herrmann-Lingen, C. (2014). Psychocardiology: Mechanisms and Management of Psychosocial and Behavioral Risk Factors in Patients with Coronary Heart Disease. In D.I Mostofsky (Ed.), *The Handbook of Behavioral Medicine*.
5. Hoffman, B.F., Sherwood, A., Blumenthal, J. A., & Hinderliter, A. (2014). Biobehavioral Interventions in Heart Failure. In D.I Mostofsky (Ed.), *The Handbook of Behavioral Medicine*.

Cancer

1. (Sperry, L. (2014). Behavioral Health (chap. 16 : Breast cancer
2. Malcarne, V.L. (2011). Coping with cancer. In: H.S. Friedman (Ed.). The Oxford Handbook of Health Psychology (chap. 17). Oxford, Oxford University Press

Conditions of the nervuse system

1. Kennedy, P. & Smithson E. F. (2012). Spinal Cord Injories. In: P. Kennedy, (Ed.). The Oxford Handbook of Rehabilitation Psychology. Oxford University Press
2. Mehta, S., Orenczuk, S., Hansen, K. T., Aubut, J. A. L., Hitzig, S. L., Legassic, M., & Teasell, R. W. (2011). An evidence-based review of the effectiveness of cognitive behavioral therapy for psychosocial issues post-spinal cord injury. Rehabilitation Psychology, 56(1), 15

Amputations

1. Deirdre, M., et al...(2012). Limb Amputation. In P. Kennedy, (Ed.), The Oxford Handbook of Rehabilitation Psychology. Oxford University Press
2. Walsh, M. V., Armstrong, T. W., Poritz, J., Elliott, T. R., Jackson, W. T., & Ryan, T. (2016). Resilience, Pain Interference and Upper-Limb Loss: Testing the Mediating Effects of Positive Emotion and Activity Restriction on Distress. Archives of physical medicine and rehabilitation

העמקה

1. Carver, C.S., & Vargas, S. (2011). Stress, coping and health. In: H.S. Friedman (Ed.). The Oxford Handbook of Health Psychology (chap. 8). Oxford, Oxford University Press
  2. Edmondson, D. (2014). An enduring somatic threat model of posttraumatic stress disorder due to acute life-threatening medical events. Social and personality psychology compass, 8(3), 118-134
  3. Friedman, S.H. & Kern, M. L. (2014). Personality, Well-Being, and Health. Annual Review of Psychology, 65(1), 719-742
  4. Revenson, T. A., Griva, K., Luszczynska, A., Morrison, V., Panagopoulou, E., * Vilchinsky, N., & Hagedoorn, M. (2015). Caregiving in the Illness Context. Palgrave Macmillan
- Meyer, T., & Herrmann-Lingen, C. (2014). Psychocardiology: Mechanisms and Management of Psychosocial and Behavioral Risk Factors in Patients with Coronary Heart Disease. In D.I Mostofsky (Ed.), The Handbook of Behavioral Medicine

Pruzinsky, T. & Cash, T. (2002). Body Image: A handbook of theory, research & *
.clinical practice. Guilford: New York

מזור. ד. (2015). זוגיות, מיניות ונכות פיזית: מבט הוליסטי. בתוך: חובב, מ., דובדבני, א., ופלדמן, ק.
(עורכים), מהדרה להכלה: החיים בקהילה של אנשים עם מוגבלויות בישראל. ירושלים: הוצאת כרמל.

ז.שם הקורס באנגלית:

From trauma to adjustment in chronic illnesses and disabilities